

Enternasyonal Komünist Akım Platformu

* * *

Proleterya, yaşadığı en uzun ve derin karşı-devrim sürecinin ardından sınıf mücadelesinin yolunu yeniden keşfediyor. Bu mücadele -sistemin 1960'lardan sonra iyice derinleşen krizi ile geçmişteki yenilgilerin ağırlığını öncekilerden çok daha az hisseden yeni bir işçi kuşağının yetişmesinin sonucunda- şimdiden işçi sınıfının yürüttüğü en yaygın mücadele oldu. Fransa'da 1968'de meydana gelen olaylar sonrasında gelişen işçi hareketleri İtalya'dan Arjantin'e, Britanya'dan Polonya'ya, İsveç'ten Mısır'a, Çin'den Portekiz'e, Amerika'dan Hindistan'a, Japonya'dan İspanya'ya hemen her yerde kapitalist sınıfın en büyük kabusu haline geldi.

İşçi sınıfının tarih sahnesine yeniden çıkması, karşı-devrim tarafından ortaya atılan ya da karşı-devrim sayesinde işçi sınıfının devrimci yapısını reddeden ideolojilerin hepsini kesin bir biçimde çürütüyor. Sınıf mücadelelerinin yeniden güç kazanması, günümüzdeki tek devrimci sınıfın proleterya olduğunu açık ve net olarak kanıtlıyor.

Devrimci işçi sınıfı, toplumsal işleyişteki rolüyle üretici güçlerin gelişimi ve eski üretim ilişkilerinin çöküşü sonucunda yeni üretim ilişkilerinin yaratılmasına ve yayılmasına doğrudan aracılık edecektir. Kendisinden önceki üretim biçimleri gibi, kapitalizm de toplumun gelişmesinde belirli bir aşamanın karşılığıdır. Önceleri ilerici bir sosyal gelişmeyken, dünya geneline yayılarak, kendi yok oluşunun koşullarını hazırlamıştır. Üretim sürecindeki özel yerinden dolayı kapitalist sistem içinde toplu üretim yapan, ancak kullandığı üretim araçlarına sahip olmaktan yoksun -bu nedenle de kapitalist toplumun korunmasından hiçbir şey elde edemeyecek olan- işçi sınıfı, hem nesnel hem de öznel olarak kapitalizmden sonra gelmesi gereken üretim biçimini, yani komünizmi oluşturabilecek tek sınıftır. Proleteryanın yürüttüğü mücadelenin yeniden güç kazanması komünist perspektifin geçmişte olduğu gibi bugün de sadece tarihsel bir gereklilik değil, aynı zamanda gerçek bir seçenek olduğunu göstermektedir.

Komünizmi oluşturacak tek sınıf olan proleteryanın kapitalizmi yıkmak görevini yerine getirirken kullanacağı araçları sağlamak için çok çaba sarfetmesi gerekiyor. Bu çabanın hem ürünleri hem de canlı etmenleri olarak, işçi sınıfının yeniden uyanışından beri ortaya çıkmakta olan devrimci unsurlar ve akımlar, işçi hareketlerinin gelişimi ve sonucuna dair çok büyük bir sorumluluğa sahipler. Sorumluluklarını yerine getirmek için, kendilerini, proleteryanın tarihsel deneyimlerinin bir sonucu olan ve onun bütün etkinlikleri ile sınıf içerisindeki müdahalelerine rehberlik eden sınıf ilkeleri temelinde örgütlemeleri gerekmektedir.

Proleterya, kapitalizmi devirmek ve komünizmi kurmak için verilen tarihsel mücadelenin araçlarını ve amaçlarını kendi pratik ve teorik deneyimleriyle kavrar. Kapitalizmin başlangıcından beri proleteryanın bütün etkinliği, bir sınıf olarak çıkarlarının bilincine varmak ve kendini yönetici sınıfın düşünceleri ile burjuva ideolojisinin sağırtmacalarından kurtarmaya çalışmak olmuştur. Bu çaba işçi hareketinde ilk gizli topluluklardan, Üçüncü Enternasyonal'den ayrılan sol kanatlara kadar her yerde siyasi bir devamlılık olarak görülmektedir. Bütün sapkınlıklara ve burjuvazinin ideolojik baskısının ifadesi olan yapılara rağmen sınıfın farklı örgütleri, proleterya mücadelesinin tarihinde devamlılığı sağlayan zincirin yeri doldurulamaz halkalarıdır. Yenilgilere veya iç yozlaşmaya boyun

eğmiş olmaları, m¼cadeleye yaptıkları katkıyı hiçbir şekilde azaltmaz ve dolayısıyla devrimcilerin bugün yeniden kurulan örg¼t¼, sınıf m¼cadelesinin (yarım y¼zyıllık bir karşıdevrimin ardından) yeniden uyanışını ifade eder. İşçi örg¼tleri ge¼miřteki işçi hareketleriyle tarihsel devamlılığı yenileyebilmelidir ki şu anda ger¼ekleřen ve gelecekte ger¼ekleřecek olan m¼cadeleler ge¼miřteki deneyimlerden çıkan derslerle silahlanabilsin ve proleteryanın yoluna sa¼ılmış b¼t¼n kısmi yenilgiler yararsız olmak yerine zafere giden yön¼ tarif eden tabelalar olarak hizmet versin.

Enternasyonal Kom¼nist Akım, devamlılığını Kom¼nist Ligi, Birinci, İkinci ve Üç¼nc¼ Enternasyonal ve başta Almanya, İtalya ve Hollanda Sol'u olmak üzere, kendilerini Üç¼nc¼ Enternasyonel'den ayıran sol kanatlar tarafından yapılmış katkılarla doğrular. Bu platforma netleştirilmiş sınıf ilkelerini kaynaştırmak da anılan akımların temel katkıları aracılığıyla mümkün olmuştur.

1. Kom¼nist Devrim Teorisi

Marksizm, proleterya m¼cadelesinin temel teorik kazancıdır. Proleterya m¼cadelesinin dersleri tutarlı bir şekilde ancak Marksizim tabanında b¼t¼nleřtirilebilir.

Marksizm, tarihi, sınıf m¼cadelesinin, yani üretici güçlerin gelişimi çerçevesinde ortaya çıkan ekonomik çıkarlarının savunusu m¼cadelesinin gelişimi aracılığıyla ç¼zümler ve proleteryaı kapitalizmi yıkacak devrimin öznesi olarak gör¼r. Bu yüzden marksizm, yery¼zünde işçi sınıfının perspektifini ifade eden tek d¼ř¼ncedir. Dolayısıyla, o soyut bir kuram değil, işçi sınıfının m¼cadelesinin ilk ve en önemli silahıdır. İşçi sınıfı, kurtuluşu b¼t¼n insanlığın kurtuluşunu getirecek olan ilk ve tek sınıf olduğuna göre, onun toplumdaki egemenliği de yeni bir söm¼r¼ biçimiyle değil, söm¼r¼n¼n tamamen ortadan kalkmasıyla sonuçlanacaktır. Bu durum marksizm'in toplumsal ger¼ekleri hiçbir önyargıya d¼řmeden ve şaşırtmacaya kanmadan, nesnel ve bilimsel olarak ele almasının sonucunda a¼ıklıđa kavuşmuştur.

Bu nedenle o, sabit bir öğreti olmak yerine, sınıf m¼cadelesiyle doğrudan ve canlı bir ilişki içerisinde sürekli gelişir. Marksizm, işçi sınıfının ge¼miřteki teorik kazanımlarından yararlanmış olmakla birlikte başlangıcından beri devrimci teorinin gelişebileceği tek temel olmuştur.

2. Proleter Devrim Teorisi

B¼t¼n toplumsal devrimler, yükselen sınıfın yeni üretim ilişkileri oluşturarak toplum üzerinde siyasi egemenlik sağladığı hareketlerdir. Proleter devrim de, koşulları ve içeriği ge¼miřteki devrimlerden çok farklı olmakla beraber bu tanımın dışında değildir.

Ge¼miřteki devrimler, yokluğa ve eşişsizliğe dayanan iki üretim biçimi arasında olduğu için sadece bir söm¼r¼c¼ sınıfın egemenliğini bir diğer söm¼r¼c¼ sınıfın egemenliğiyle değiştirmişlerdi. M¼lkiyetin bir biçiminden diğerine, ayrıcalığın bir biçiminden diğerine ge¼ilmesi de bunu kanıtlamaktadır. Buna karşılık proleterya devriminin hedefi, yokluğa dayalı üretim ilişkilerini bolluğa dayalı üretim ilişkileriyle değiştirmektir. İşte bu yüzden, m¼lkiyetin, ayrıcalığın ve söm¼r¼n¼n her tür¼n¼n sona ermesi anlamına gelir. Bu farklar, proleter devrime, proleteryanın, devrimin başarısı için anlaması gereken şu özellikleri verir:

1. Dünya ölçeğinde gerçekleşecek olan ilk devrimdir; bütün ülkelere yayılmadan hedeflerini gerçekleştiremez. Özel mülkiyeti ortadan kaldırmak için proleterya bütün bölgesel, yöresel ve ulusal ifadeleri ortadan kaldırmalıdır. Kapitalist egemenliğin bütün dünyaya yayılması bunu hem gerekli hem de mümkün kılmıştır.

2. Tarihte ilk defa, devrimci bir sınıf aynı zamanda eski sistemdeki sömürülen sınıftır ve bu nedenle siyasi gücü ele geçirme sırasında ekonomik güç kazanması mümkün değildir. Tam tersine onun siyasi gücü ele geçirmesi eski üretim ilişkilerinin egemenliğini yok edecek ve geçmişteki devrimlerden farklı olarak yeni toplumsal ilişkilerin olduğu bir geçiş dönemine aracılık edecektir.

3. Toplumdaki bir sınıfın ilk defa hem sömürülen hem de devrimci bir sınıf olduğu gerçeği, bu sınıfın ezilen bir sınıf olarak yürüttüğü mücadelenin devrimci bir sınıf olarak yürüttüğü mücadeleden ayrı ya da bu mücadeleye karşı olamayacağını da ortaya koyar. Marksizmin en başından beri Proudhonizm'e ve diğer küçük burjuva teorilere karşı iddia ettiği gibi, proleteryanın devrimci mücadelesinin gelişiminin koşulu, onun ezilen sınıf olarak mücadelesinin derinleşmesi ve genelleşmesidir.

3. Kapitalizmin Çöküşü

Proleter devrimin yalnızca bir umut, bir bakış açısı ya da tarihsel bir olasılık olmanın ötesine geçip somut bir olasılık olabilmesi için, insanlığın gelişimi bakımından nesnel bir gereksinim olması gerekiyordu. Gerçekten de Birinci Dünya Savaşı'ndan beri proleter devrim bir gereksinim durumuna gelmiştir. Savaş kapitalist üretim biçiminin yükselişinin ve 16. yüzyılda başlayıp 19. yüzyılda doruklarına ulaşan bir aşamanın bittiğini gösteriyordu. Dönemin ardından kapitalizmin çöküş aşaması gelecek, böylece devrimin gerekliliği doğacaktı.

Daha önceki bütün ekonomik sistemlerde olduğu gibi kapitalizmin ilk aşaması da, üretim ilişkilerinin özellikleriyle ilgili tarihsel bir gereklilik durumunun sonucunda ortaya çıkmıştı. Bu, üretici güçlerin gelişmesinin değişmez tarihsel rolünü ortaya koyan bir durumdu. İkinci aşama ise, bu ilişkilerin üretici güçlerin gelişimi önünde bir engel haline gelişini ifade ediyordu.

Kapitalizmin çöküşü, kapitalist üretim ilişkilerinin içerisinde aşağıda özetlenen iç çelişkilerin bir ürünüdür. Metalar bütün toplumlarda var olmuş olsa da, kapitalist ekonomi meta üretimine dayanan ilk ekonomidir. Dolayısıyla pazarların sürekli çoğalması kapitalizmin gelişmesi için temel bir koşuldur. Özellikle işçi sınıfının sömürsünden elde edilen artı değerini gerçekleştirilmesi sermaye birikimi için, yani sistemin temel motor gücü için değişmez bir önem taşımaktadır. Sermayeye bir putmuş gibi tapanların iddialarının aksine, kapitalist üretim otomatik olarak ya da sadece büyüebilmek istediği için gerekli pazarları yaratmaz. Kapitalizm, kapitalist olmayan bir dünyada doğmuş ve gelişimi için gerekli çıkışları bulmuştur. Ancak üretim ilişkilerini bütün gezegene yayarak ve dünya pazarını birleştirerek 19. yüzyılda güçlü bir biçimde gelişmesini sağlayan çıkışları da kapatmış oldu. Dahası, sermayenin artı değerini gerçekleştirilmesi için pazar bulmakta çektiği zorluk, kar oranlarındaki düşme eğilimini de artırıyor. Kar oranlarının düşme eğilimi ise bir başka elverişsiz durumu yaratıyor: Bu da, üretim araçlarının değeriyle bu araçları kullanan emek gücünün değeri arasındaki oranın sürekli büyümesidir. Kar oranlarının

düşmesi önceleri sadece bir eğilimken, şimdi gitgide daha da somutlaşıyor; dolayısıyla kapitalist birikime ve bütün sistemin etkinliklerine vurulmuş bir zincir halini alıyor.

Meta borsasını birleştirmiş ve evrenselleştirmiş ve bunu yaparken insanlığın ileriye doğru devasa bir adım atmasını mümkün kılmış olan kapitalizm, böylece ticarete dayalı üretim ilişkilerinin yok oluşunu da gündeme koymuş oldu. Öte yandan proleterya kapitalist ekonomiyi ortadan kaldırma görevini yerine getirmediği, mevcut üretim ilişkileri varlığını koruyacak ve insanlığı korkunç çatışmalara sürüklemeye devam edecektir.

Kapitalist üretim biçiminin bir iç çelişkisi olan, ancak geçmişte sistem hala sağlıklıyken pazarın genişlemesini teşvik eden aşırı üretim bugün kalıcı bir krize dönüşmüş durumda. Sermayeye ait üretim araçlarının yeteri kadar yarar sağlayamaması kalıcı bir hal aldı ve sermayenin toplumsal egemenliğini genişletmesi neredeyse imkansızlaştı. Kapitalizmin dünyaya yayabileceği tek şey katkısız bir sefalettir, ki bu da pek çok geri kalmış ülkede mevcut.

Bu koşullar altında, kapitalist uluslar arasındaki rekabet çok daha tatminsiz bir hale geldi. 1914'ten beri küçük veya büyük bütün ulusların hayatta kalmasını sağlayan emperyalizm, insanlığı korkunç bir döngüye sürükledi: Kriz, savaş, yeniden yapılanma ve yeniden kriz... Bu döngü, kapitalistin üretim sürecinde bilimsel yöntemler kullandığı, üretici güçlerden tam olarak yarar sağladığı ve çok büyüyen tek alan olan silah sektöründe de kendisini gösteriyor. Kapitalizmin çöküş döneminde, insanlık sürekli kendi kendine zarar vermeye ve yıkıma mahkumdur.

Kapitalizm gelişmiş ülkelerde ortalığı kasıp kavuran bir açlığa neden olurken, gelişmiş ülkelerde de, insanlığa daha kanlı savaşlar ve daha sistematik bir sömürü dışında hiçbir gelecek önermemesinin bir sonucu olarak toplumsal ilişkilerin eşi görülmemiş bir şekilde yozlaşmasıyla yansımaları buluyor. Bu durum geçmişin çöken toplumlarında olduğu gibi, günümüzde de toplumsal kurumların, egemen ideolojinin, ahlaki değerlerin, sanatın ve kapitalizmin diğer kültürel dışavurumlarını bir çürüme sürecine itti. Faşizm ve Stalinizm gibi ideolojilerin gelişimi devrimci bir alternatifin yokluğunda barbarlığın zaferinden başka bir şey ifade etmiyor.

4. Devletçi Kapitalizm

Bütün çöküş dönemlerinde, sistemin ağırlaşmış çelişkilerine karşın devlet, mevcut üretim ilişkilerinin korunması için sosyal yapıyı ayakta tutma sorumluluğunu üzerine almak zorundadır. Dolayısıyla kendisini, kendi yapılarını sosyal yaşamın içine katacak kadar güçlendirme eğilimindedir. İmparatorluk yönetiminin aşırı genişlemesi ve mutlak monarşi, Roma'daki köleci toplumun ve sonrasında da feodalizmin çöküşünü gösteriyordu.

Kapitalizmin çöküş döneminde toplumsal yaşamın baskın özelliklerinden biri de devletçi kapitalizme olan eğilimdir. Bu dönemde ulusal sermaye karşılaştığı şiddetli emperyalist rekabet nedeniyle özgürce yayılmadığı; dışarıda ekonomik ve askeri rakipleriyle yarışmak, içeride ise toplumsal çelişkilerin artmasıyla başedebilmek için mümkün olduğu kadar etkili bir şekilde örgütlenmek ihtiyacını duymaktadır. Onu sorunlarından kurtararak güçlenmesini desteklemek görevini yerine getirebilecek tek kuvvet devlettir. Sadece devlet:

* Dünya pazarındaki rekabette birleşik bir güç olarak yer alabilmek için ülke ekonomisini

zayıflatan iç rekabeti merkezileşmeye giderek hafifletebilir.

* Büyüyen uluslararası zıtlıklara karşı çıkarlarını korumak için gerekli olan askeri kuvvetleri geliştirebilir.

* Baskıcı, bürokratik araçları sayesinde, ekonomik kurumların artan çürümesiyle yıkılma tehlikesi altında olan toplumun içsel birliğini yeniden yapılandırır. Her yeri kapsayan şiddet aracılığıyla, insan ilişkilerini yönetmede yetersiz kalan ve her geçen gün toplumun varoluşu için gereği sorgulanan sosyal yapıları koruyabilir.

Devletçi kapitalizme giden bu eğilim, devletin ekonomik yapının kilit noktalarını ele geçirmesiyle açık seçik bir biçimde kendini göstermektedir. Devletin ekonomik yapının kilit noktalarını eline geçirmesi, kapitalist ekonominin önemli özellikleri olan değer kuralının, rekabetin veya üretim anarşisinin ortadan kalkması anlamına gelmez. Ulusal ekonomi ne kadar devletleşmiş olursa olsun, pazar kanunlarının hüküm sürdüğü ve üretim koşullarını belirlediği dünya bazında kapitalist sistemin bu özellikleri hala geçerlidir. Değer ve rekabet kanunları çığnemiş gibi görünüyorsa, bu, sadece küresel düzeyde daha büyük etkileri olmasını sağlayabilmek içindir. Üretim anarşisi, devlet planlamasının karşısında ikinci plana düşmüşse, bu da aldatıcı bir görünüşür. Üretim anarşisi devletçi kapitalizmin engellemeyi başaramadığı şiddetli krizler sırasında dünya genelinde çok daha vahşi ve acımasız bir biçimde ortaya çıkar. Devletçi kapitalizm, kapitalizmin akıl dışı niteliğini olduğu kadar çökmekte olduğunu de ortaya koyan bir yapılanma biçiminden başka bir şey değildir.

Sermayenin devletleştirilmesi ya aşamalı olarak daha çok gelişmiş ülkelerde görüldüğü gibi 'özel' ve devlet sermayesinin birleşimiyle, ya da genellikle özel sermayenin en zayıf olduğu yerlerde bütünlüklü millileştirmeler şeklindeki ani atlamalarla gerçekleşir.

Devletçi kapitalizme olan eğilim dünyanın her yerinde görülmesine rağmen, pratikte çöküşün etkilerinin en korkunç şekilde hissedildiği yerlerde; tarihsel olarak savaş krizinin yaşandığı zamanlarda, coğrafi olarak zayıf ekonomilerde daha hızlı işliyor ve daha kolay farkedilir bir hal alıyor. Fakat devletçi kapitalizm, geri kalmış ülkelere özgü bir olay değil. Bu tip ülkelerde devletin kurduğu egemenlik çok daha fazla olsa da, onun ekonomik yaşam üzerindeki gerçek egemenliği yüksek sermaye toplanımının yoğun olduğu ileri ülkelerde çok daha iyi işliyor.

Devletçi kapitalizme doğru giden eğilim kendini toplumsal hayatın ve özellikle de idari yapının giderek artan ölçüde ve sistemli bir biçimde kontrol edilmesiyle gösterdi. Siyasal ve sosyal yapının üzerindeki devlet baskısı ve kontrolü faşizm ve Stalinizm gibi en uç totaliter rejimlerin yanı sıra demokrasi maskeli rejimlerde de benzer bir biçimde yaşanmaktadır. Çökmekte olan kapitalizmin devleti, köleci Roma'dan veya sonraki dönemin feodal devletlerinden çok daha büyük ölçüde toplumun içini kurutan canı, soğuk ve insanlık dışı bir makineye dönüştü.

5. Sözde Sosyalist Ülkeler

Devletçi kapitalizm sözde 'sosyalist' ülkelerde sermayeyi devletin elinde toplayarak üretim araçlarının özel mülkiyetinin ve burjuvazinin ortadan kalktığı görüntüsünü yarattı. Stalinist SSCB'de 'sosyalizm' teorisinin, 'sosyalist', 'komünist' ya da sosyalizm 'yolundaki' ülkelerin üzerine kurulduğu yalan da kökenini bu yanılsamada bulur.

Devletçi kapitalizm eğiliminin getirdiği değişiklikler, temel üretim ilişkileri seviyesinde değil, sadece hukuksal mülkiyet biçimleri seviyesinde görülebilir.

Devletçi kapitalizm, üretim araçlarında özel mülkiyeti değil, sadece bireysel mülkiyetin hukuki yanını ortadan kaldırır. İşçiler için, üretim araçları 'özel' mülkiyet olarak kalmıştır; çünkü üretim araçları üzerinde hiçbir egemenlikleri mevcut değildir. Üretim araçlarının egemenleri, onları kollektif bir biçimde yöneten ve onlara kollektif bir biçimde sahip olan bürokrasidir, işçiler değil.

Burada devlet bürokrasisi proleteryanın artı emeğini genişletme ve ulusal sermaye birikimini sağlama görevini üzerine alan bir sınıf oluşturur. Bu yeni bir sınıf değildir. Oynadığı rol, onun eski burjuvazinin devletleşmiş hali olduğunu gösterir. Devlet bürokrasisine özel olan ayrıcalıklara sahiptir. Ayrıcalıkları sermayenin bireysel mülkiyetinden yükselen gelirlerden değil ama işletme maliyetlerinden, bonuslardan ve üyelerin işlevine göre belirlenmiş ödemelerden gelir. Ücret görüntüsüne sahip bu ödemeler işçilere ödenen ücretin onlarca, hatta yüzlerce katıdır.

Kapitalist üretimin planlanmasının devlet ve onun bürokrasisi elinde merkezleştirilmesi, sömürüyü ortadan kaldırma yönünde bir adım olmak bir yana, sömürüyü daha da arttırma ve verimliliştirmenin bir yoludur.

Ekonomik düzlemde, Rusya, proleteryanın siyasi gücü elinde tuttuğu kısa süre içerisinde bile, kapitalizmi ortadan kaldırmayı başaramamıştır. Eğer devletçi kapitalizm, orada bu kadar çabuk ve bu kadar çok gelişmiş bir biçimde ortaya çıkabilirdiye, bunu Rusya'nın Birinci Dünya Savaşı'ndaki yenilgisinin, daha sonra da İç Savaş'ın karmaşasının sonucunda ortaya çıkan ve Rusya'nın, bir ulusal sermaye olarak çökmekte olan dünya sisteminde varoluşunu çok zorlaştıran ekonomik düzensizliğe borçludur.

Rusya'daki karşı-devrim zaferini adeta alay edercesine 'Ekim Devrimi'nin ardılı' ve 'sosyalizmin kuruluşu' olarak sunmuş ve devletçi kapitalizmin en gelişmiş halini kullanarak ulusal ekonominin yeniden düzenlenmesiyle kendisini ifade etmiştir. Çin, Doğu Avrupa, Küba, Kuzey Kore, Çin-Hindi gibi yerlerde bu örneğin izinden gidilmiştir. Fakat bu ülkelerde proleter veya komünist olan hiçbir şey yoktur. Tersine sermayenin acımasız diktatörlüğü tarihteki en büyük yalanlardan birinin ağırlığı altında ve en yozlaşmış haliyle süregelmektedir. Bu ülkeleri savunmak, ne kadar 'eleştirel' veya 'duruma göre' olursa olsun, tamamen karşı-devrimci bir etkinliktir.

Not: Doğu bloğunun ve Stalinist rejimlerin yıkılması, bu sözde 'sosyalist' ülkelerle ilgili tarihin gördüğü en korkunç karşı-devrimin yarattığı bütün yanılsamaları sildi süpürdü. Fakat 'demokratik' burjuvazi, komünizmin sözde 'başarısızlığı' hakkında sonu gelmez çığlıklarıyla, tarihin en büyük yalanını tekrarlıyor; Stalinizmle komünizmi bir tutuyor. Geçmişte eleştirel bir şekilde de olsa, 'sosyalist' ülkeleri destekleyen sermayenin solundaki ve uç solundaki partiler şimdi dünyadaki durumun getirdiği yeni koşullara uyum sağlamak zorundalar. Proleteryanı yanıltarak kontrol etmeye devam edebilmek için Stalinizm'e verdikleri desteğin unutulmasını sağlamaya çalışıyorlar; bu, geçmişlerini yalanlamak anlamına gelse bile.

6. Çöken Kapitalizm Altında Proleter Mücadele

Proleteryanın çıkarlarını savunmak için verdiği mücadele, başından beri kapitalizmi tamamen yok edecek ve komünizmi kuracak perspektifi içinde bulundurdu. Fakat proleterya, mücadelesinin son hedefini saf idealizmden ya da kutsal bir ilhamdan dolayı izlemez. Şu anki mücadeleden doğan maddi koşullar sınıfını komünist görevi yerine getirmeye ittiği için, başka bir mücadele yöntemi onu sadece felakete götüreceği için yapar.

Burjuvazi, kapitalist düzenin yükseliş dönemindeki uçsuz bucaksız genişlemesi sayesinde, işçilere gerçek reformlar getirebildiği sürece, proleteryanın mücadelesi, devrimci programın fark edilmesi için gereken nesnel koşullardan yoksuldu.

Burjuva devrimlerinin gerçekleştiği tarihsel dönemde proleter mücadele, hareketin en radikal eğilimleri tarafından ortaya atılan devrimci ve komünist isteklere rağmen, iyileştirici bazı reformlar sağlamanın ötesine geçemedi.

On dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru, işçi sınıfı hareketinin temel noktalarından biri, kendini sendikacılık ve parlamentoculuk aracılığıyla ekonomik ve siyasi reformlar yapacak şekilde örgütlemektir. Dolayısıyla, sınıf mücadelesinin amacını reformlar olarak kabul eden 'reformist' bileşenleri, reformlar için mücadeleyi, sınıfın devrimci mücadelesine giden yolda sadece bir aşama olarak gören proleteryanın gerçek örgütleriyle yan yanaydılar. Bu dönemde proleterya, burjuvazinin bazı kanatlarını, toplumsal değişiklikleri kendi gelişimine ve üretici güçlerin gelişimine yardımcı olacak şekilde yönlendirmek için, daha gerici kanatlara karşı destekleme şansına da sahipti.

Bütün bu koşullar, kapitalizmin çöküş dönemi altında bazı temel değişikliklere uğradılar. Dünya, mevcut ulusal sermayelere küçük geliyordu. Sermaye her ulusta, üretkenliği (işçilerin sömürsünü) en uç noktalara çıkarmaya zorluyordu. Sömürünün örgütlenmesi artık sadece patron ile emek-gücü arasında olmaktan çıkmış, devletin proleteryaı herhangi bir devrimci tehlikeden uzak tutmak için yarattığı bin bir türlü mekanizmanın meselesi haline gelmişti. Bu mekanizma proleteryaı sinsi bir baskıya mahkum ederek yönlendirmeyi hedeflemektedir.

Birinci Dünya Savaşı'ndan beri süregelen enflasyon, ücretlerdeki bütün artışları anında silip süpürmekte. Çalışma gününün uzunluğu ya değişmedi ya da işçilerin ruhsal çöküşünü engellemek için, işe gidip dönerken harcadıkları zamanı karşılayacak şekilde yaşamın ve işin temposuna göre azaltıldı.

Reformlar için mücadele umutsuz bir ütopya oldu. Bu devirde proleterya sermayeyle sadece ölümüne bir kavgaya girişebilir. Artık milyonlarca ezilmiş, ehlileşmiş bireyin toplamı olmak ile mücadeleyi devletle yüzleşebilecek düzeyde genişletmek arasında bir alternatif yok. Dolayısıyla proleterya, mücadelesinin sadece ekonomik, yerel ya da sektörel olarak sınırlanmasını reddetmeli ve kendini, gelecekte gücü alacak doğal organlarında örgütlemeli: İşçi konseyleri.

Proleteryanın pek çok eski silahı bu yeni tarihsel koşullarda artık kullanılamaz hale gelmiştir. Hatta onun eski silahlarının kullanımını savunan siyasi eğilimler bugün bunu yalnızca işçi sınıfını sömürüye bağlamak ve savaşıma iradesini baltalamak için yapmaktadır.

On dokuzuncu yüzyılda işçi hareketinin minimum ve maksimum program arasında yaptığı ayırım bütün anlamını yitirmiştir. Minimum program artık mümkün değildir. Proleterya, mücadelesine yalnızca maksimum programın perspektifini, yani komünist devrimi yerleştirerek ilerleyebilir.

7. Sendikalar: Dünün İşçi Örgütleri, Bugün Sermayenin Araçları

On dokuzuncu yüzyılda, kapitalizmin en büyük bolluk döneminde, işçi sınıfı - çoğunlukla acı ve kanlı mücadeleler sonucunda - sendikaları; görevi ekonomik çıkarlarını korumak olan kalıcı ticaret örgütlerini inşa etti. Bu örgütler, reformlar ve işçilerin yaşam şartlarında sistemin karşılayabileceği iyileştirmeler için verilen mücadelede temel bir rol üstlendiler. Ayrıca işçi sınıfının bir araya gelmesi, dayanışması ve sınıf bilincinin geliştirilmesi için bir odak noktası oluşturdular. Dolayısıyla sendikaların devrimci bir müdahale ile "komünizm okullarına" çevrilmeleri mümkündü. Sendikalar varlık nedenleri ücretli emek de olsa ve daha o yıllarda bile bürokratlaşma eğilimi de taşısalar ücretli emeğin ortadan kaldırılmasının mümkün olmadığı on dokuzuncu yüzyıl koşullarında işçi sınıfının gerçek örgütleri olarak kaldılar..

Çöküş dönemine girilmesiyle reformlar elde etmek ve işçi sınıfının koşullarını iyileştirmek mümkün olmaktan çıktı. Böylece sendikalar da sahip oldukları, işçi sınıfının çıkarlarını savunmaya odaklı bütün işlevlerini yitirdiler. Şimdi artık ücretli emek ile sendikaların ortadan kalkmasını gerektiren tarihsel bir durum vardı ve sendikalar kapitalizmin gerçek muhafızlarına dönüşerek, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki organları haline geldiler. Sendikaların yeni dönemde hayatta kalmalarının tek yolu budur. Bu evrim, kapitalizmin çöküş dönemi öncesinde sendikaların bürokratize olmasıyla; sonrasında ise, devletin toplumsal hayata ait bütün yapıları amansızca içselleştirme eğilimi tarafından kolaylaştırıldı.

Sendikaların işçi sınıfı karşıtı konumu, ilk kez Birinci Dünya Savaşı sırasında ortaya çıktı: İşçilerin sosyal demokrat partilerin yanında emperyalist katliamlara katılmaları için seferber olmuşlardı. Savaşın ardından gelen devrimci dalga sırasında sendikalar, proleteryanın kapitalizmi ortadan kaldırma çabasını boğmak için yapabilecekleri her şeyi yaptılar. O zamandan beri, sendikalar işçi sınıfı tarafından değil, onları pek çok önemli işlevi yerine getirmeleri için kullanan kapitalist devlet tarafından yaşıatıldılar. Bu işlevler:

* Devletin ekonomiyi verimlileştirme çabalarına katılmak, emek gücünün satılışını düzenlemek ve sömürüyü derinleştirmek;

* Grevleri ve isyanları sektörel çıkmaz sokaklara sürerek ya da işçi sınıfının bağımsız hareketlerini açıkça bastırarak sınıf mücadelesini içerden baltalamak.

Sendikalar proleter karakterini kaybettiği için, "işçi sınıfı tarafından yeniden ele geçirilemezler" veya devrimciler için bir faaliyet alanı olamazlar. Son elli yılda işçi sınıfının, burjuva devletin önemli bir parçası haline gelen sendikaların etkinliklerine olan ilgisi azaldıkça azalmıştır. İşçilerin, yaşam koşullarının sürekli kötüleşmesine direniş amaçlı mücadeleleri ise, sendikanın dışında ve sendikaya karşı örgütlenen izinsiz grev biçimini alma eğilimindedir. Mücadelenin genelleşmesiyle işçilerin oluşturduğu kitle toplantıları sırasında seçilen delegelerin kurduğu komiteler tarafından düzenlenen bu grevler,

daha ilk anda devletle ve devletin fabrikadaki temsilcisi sendikalarla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Bu mücadelelerin genelleşmesi ve radikalleşmesi proleteryaı hapsediğü müdafalanından çıkaracak, kapitalist devlete açık ve cepheden saldırmasını mümkün kılacak bir ortam yaratacaktır. Burjuva devlet gücünün yıkılması, sendikaların yıkılmasını da gerektirir ve kapsar.

8. Seçim ve Parlamento Aldatmacası

Parlamento kapitalizmin yükseliş döneminde burjuva örgütlenmesinin en uygun biçimiydi. Özel bir burjuva kurumu olması nedeniyle işçi sınıfı faaliyetlerinin yürütüldüğü temel bir alan değildi. Proleteryanın parlamenter etkinliklerde bulunması ve seçim kampanyalarında yer alması, geçen yüzyılın devrimcilerinin de sürekli uyardıkları gibi pek çok tehlikeyi içinde barındırıyordu. Fakat, devrimin gündemde olmadığı ve proleteryanın sistem dahilinde reformlar için savaşılabileceği bir zamanda parlamentoya katılmak, sınıfın, reformlar elde etmek amacıyla sistemi zorlayabilmesini, seçim kampanyalarını propaganda ve ajitasyon için kullanabilmesini ve parlamentoı burjuva siyasetinin alçaklığını sergileme de bir kürsü olarak kullanmasını sağladı. Bu yüzden on dokuzuncu yüzyılda genel oy hakkı için verilen mücadele pek çok ülkede proleteryanın etrafında örgütlendiği en önemli konulardan biriydi.

Kapitalist sistemin çöküş dönemine girmesiyle parlamento reformların bir aracı olmaktan çıktı. Komünist Enternasyonal'in ikinci Kongresi'nde söylendiği gibi: "Siyasi hayatın ağırlık merkezi sonunda parlamentonun sınırlarının tamamen ötesine çıktı". Parlamentonun oynayabileceği tek rol, onu hayatta tutan tek şeydi: Bir aldatmaca aracı olarak sahiplendiği rol. Böylece proleteryanın parlamentoı kullanma ihtimali yok oldu. Sınıf, gerçek siyasi işlevini yitirmiş bir kurumu kullanarak imkansız reformlar elde edemez. Proleterya, temel görevi burjuva devletini, parlamentoı ve meclisi yok etmek olduğu bir zamanda, genel oy hakkı ve burjuva toplumunun diğer izleri üzerine kendi diktatörlüğünü kurmak yerine parlamenter kurumlara ve seçimlere katılıyorsa, ölüm döşegiindeki parlamento ve meclise canlı bir görünüş armağan ediyor demektir.

Seçimlere katılmanın ve parlamentolarda yer almanın geçen yüzyılda sahip olduğu avantaj artık mevcut değildir. Aksine, seçimlere katılım, özellikle parlamentoda çoğunluğun sözde "işçi partilerine" geçmesiyle, sosyalizme "barışçıl" veya "aşamalı" geçişin mümkün olduğuna dair yanılsamaları hayatta tutmak gibi tehlikelerle doludur.

"Devrimci" delegeler aracılığıyla "parlamentoları içerden yıkmak" stratejisi de, bu faaliyetleri yürüten örgütlerin tamamen yozlaşarak kapitalizmin parçalarına dönüşmesinden başka bir sonuç getirmemiştir.

Son olarak, parlamenter etkinliklerin kitlelerin alanı olmaktan çok siyasi partilerin oyun alanı olduğunu söyleyebiliriz. Seçimlerin ve parlamentoların ajitasyon ve propoganda araçları olarak kullanımı genellikle burjuva toplumunun siyasi dayanaklarını korumakta ve işçi sınıfını pasifizme itmektedir. Bu dezavantaj, devrimin kısa zamanda mümkün olmadığı dönemde kabul edilebilir sayılsa bile, tarihsel gündemdeki tek görevin, eski sosyal düzenin yıkılması ve sınıfın tamamının etkin ve bilinçli katılımıyla gerçekleşecek olan komünist toplumun yaratılması olduğu bir dönemde proleteryanın önünde büyük bir engel

olarak durmaktadır.

"Devrimci parlamentarizm" taktikleri başlangıçta yalnızca proleterya ve örgütlerinin sırtına binmiş bir ağırlığı ifade ediyordu; ancak çok geçmeden bunların aynı zamanda feci sonuçları olan burjuva taktikleri oldukları da anlaşılmuştur.

9. Cephencilik: Proleteryayı Baltalayan Bir Strateji

Tarihsel olarak yalnızca proleter devrimin ilerici olduğu kapitalizm çöküş dönemi altında, devrimci sınıf ile yönetici sınıfın kendine "ilerici", "demokrat" ya da "halkçı" etiketi takmış kesimlerinin hiçbiri arasında bir an için bile herhangi bir ortak görev olamaz. Sistemin çöküşü kapitalizmin yükseliş döneminde görülen aksine burjuva kesimlerinin ilerici bir rol oynamasını imkansız kılar. On dokuzuncu yüzyılda feodalizmin izlerine karşı ilerici bir siyasi nitelik taşıyan burjuva demokrasisi, çöküş döneminde gerçek siyasi içeriğini kaybetmiştir. Burjuva demokrasisi günümüzde devletin totaliter gücünün armasını gizleyen yanıltıcı bir ekran işlevini görmektedir ve savunucuları da en az sınıfın geri kalanı kadar gericidir.

"Demokrasi", Birinci Dünya Savaşı'ndan beri proleteryanın en fazla zarar gördüğü uyuşturuculardan biri olmuştur. Avrupa'da savaşın ardından gelen devrimler demokrasi adına bastırılmış, faşizme karşı demokrasi adına on milyonlarca işçi İkinci Emperyalist Savaş'a sürüklenmiştir; bugün de sermayenin proleterya'yı "gericilere karşı", "baskıya karşı", "totaliterliğe karşı" vs. ittifaklara çekerek baltalaması demokrasi adına yapılmaktadır.

Faşizm, proleter mücadelenin çoktan bastırılmış olduğu özel bir dönemin ürünü olduğu için, bugün gündemde yoktur ve "faşist tehlikeye" karşı bütün propaganda bir aldatmacadan ibarettir. Dahası, baskı faşizmin tekelinde olan bir konu değildir ve eğer demokratik sol siyasi eğilimler faşizmi baskıyla eşdeğer gösteriyorlarsa, bunun nedeni kendilerinin de tamamen baskıcı olduklarını, işçi sınıfının devrimci hareketleri ezilirken hep ön cephelerde bulduklarını gizlemek istemeleridir.

Tıpkı "halk cephesi" ve "anti-faşist cephe" taktikleri gibi "birleşik cephe" taktiği de, proleter mücadelenin saptırılmasında temel bir silah olduğunu kanıtlamıştır. Devrimci örgütlerin sözde "işçi partileriyle" ittifak yaparak onları "köşeye sıkıştırmasını" ya da "yüzlerini açığa çıkarmasını" öngören bu taktik, söz konusu burjuva partilerinin "proleter" karakterlerine dair yanılgıları körüklemekten ve işçilerin bu partilerden kopmasını geciktirmekten başka hiçbir işe yaramaz.

Proleteryanın toplumdaki diğer sınıflardan bağımsız olması, mücadelenin devrime doğru evrilmesinin ilk önkoşuludur. Diğer sınıf ve tabakalarla, özellikle de burjuvazinin kollarıyla yapılan ittifaklar, yalnızca, işçi sınıfını düşman sınıfların karşısında silahsızlandırmaya yarar; çünkü bu mücadeleler işçi sınıfını gücünü toplayabileceği tek alandan, kendi sınıfsal mücadele alanından çıkartır. Sınıfı kendi alanından çıkartmayı hedefleyen bütün siyasi eğilimler doğrudan burjuvazinin çıkarlarına hizmet etmektedirler.

Eski sendikaların işçi karşıtı yapısı basitçe sektörel (mesleğe veya endüstriye göre) örgütlülüğüne ya da sahip olduğu "kötü liderlere" bağlanamaz. İşçi sınıfının içinde bulunduğu durum onun ekonomik çıkarlarını savunacak kalıcı örgütleri devam ettiremediği gerçeğinin bir sonucudur. Bu nedenle, mevcut sendikalar başlangıç aşamasında niyetleri

ne olursa olsun, giderek kapitalist sisteme hizmet eder bir konuma düşmektedirler. Bu durum "yeni" kurulan örgütler için de geçerlidir. Kendilerini "devrimci sendikalar" olarak sunan örgütlerin yanı sıra, mücadele sonrasında da varlık gösteren, hatta sendikalara muhalif olan ve işçilerin günlük çıkarlarının savunusu için gerçek kutuplar olma iddiasıyla ortaya çıkmış (işçi komiteleri, işçi komisyonları) organlar dahi benzer bir duruma düşmektedirler. Bu temelde ele alındığında, bu örgütlerin burjuva devletin aygıtlarıyla resmi olmayan hatta yasadışı bir şekilde de olsa kaynaşmayı engelleyemeyecekleri görülmektedir.

Sendika tipi örgütleri "kullanmayı", "yeniden oluşturmayı" ya da "yeniden ele geçirmeyi" hedefleyen bütün siyasi stratejiler yalnızca kapitalizmin çıkarlarına hizmet ederler. Bununla da kalmayıp bir de işçilerin gözünden düşmüş olan kapitalist kurumları önemleştirmeye çalışırlar. Bu örgütlerin işçi sınıfı karşıtı kişiliğini elli yıldan uzun bir süredir denedikten sonra, bu tarz stratejileri savunan bütün pozisyonların proleter olmadığı kesin bir dille söylenmelidir.

10. Karşı Devrimci "Ulusal Kurtuluş" Masalı

Ulusal kurtuluş ve yeni ulusların oluşumu hiçbir zaman proleteryanın özel bir görevi olmamıştır. On dokuzuncu yüzyıl devrimcileri bazı ulusal kurtuluş hareketlerine destek verseler de, bunların birer burjuva hareketi oldukları gerçeğine dair herhangi bir yanılıya sahip değillerdi ve de bu hareketlere "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" adına destek vermiyorlardı. Bu hareketleri desteklediler; çünkü kapitalizmin yükseliş döneminde ulus devlet, kapitalizmin gelişimi için en uygun temeli temsil ediyordu ve yeni ulus devletlerin kurulması, pre-kapitalist toplumsal ilişkilerin kısıtlayıcı izlerini ortadan kaldırarak üretici güçlerin dünya ölçeğindeki gelişiminde ve sosyalizm için gerekli maddi koşulların olgunlaşmasında gerçek bir aşamayı temsil ediyordu.[1]

Kapitalizmin çöküş dönemine girmesiyle birlikte, ulus, kapitalist üretim ilişkilerinin tamamıyla birlikte, üretici güçlerin gelişimi için çok dar bir hal aldı. Bugün, en eski ve güçlü ülkelerin gelişemediği bir durumda, yeni ülkelerin resmi olarak kurulması hiçbir ilerleme sağlamıyor. Emperyalist bloklar arasında bölünmüş dünyada her "ulusal kurtuluş" mücadelesi, ilerci herhangi bir şeyi temsil etmekten çok, işçi ve köylülerin gönüllü olarak ya da zorla ölüme gönderildikleri, rakip emperyalist bloklar arasında sürüp giden bir çatışma alanı olabilir ancak.

Bu mücadeleler hiçbir şekilde "emperyalizmi zayıflatmazlar"; çünkü onun temelini, kapitalist üretim ilişkilerine meydan okumazlar. Eğer bir emperyalist bloğu zayıflatıyorlarsa, bu sadece diğerini güçlendirmek içindir. Çatışmalar sırasında ortaya çıkan yeni oluşumların kendileri de emperyalist nitelik kazanırlar; çünkü kapitalizmin çöküş çağında büyük ya da küçük hiçbir ülke emperyalist politikalar gütmekten kurtulamaz.

Mevcut dönemde "başarılı" bir "ulusal kurtuluş" mücadelesi, söz konusu ülkedeki emperyalist efendilerin değişimini ifade eder. Başarı, özellikle yeni "sosyalist" ülkelerde işçiler için devletçi sermayenin sömürüyü derinleştirmesi, sistematikleştirmesi, militaristleştirmesi anlamına gelir. Bu, "kurtarılmış" ulusun da bir tür toplama kampına sokulması demektir. Bazı insanların öne sürdüğünün aksine, "ulusal kurtuluş mücadeleleri" Üçüncü Dünya proleteryanının sınıf mücadelesi için kullanacağı bir sıçrama tahtası yerine geçmezler. İşçileri, "yurtsever" aldatmacalarla ulusal sermayenin arkasına alan bu hareketler, pro-

leteryanın bin bir zorlukla yürüttüğü sınıf mücadelesine de engel teşkil ederler. Komünist Enternasyonal'in önergelerine karşın, tarihin son elli yılda fazlasıyla gösterdiği gibi "ulusal kurtuluş" mücadeleleri ne gelişmiş, ne de geri kalmış ülkelerdeki işçileri mücadeleye teşvik eder. Gelişmiş ya da geri kalmış ülkelerdeki işçilerin bu mücadelelerden kazanacağı hiçbir şey, seçecekleri hiçbir emperyalist taraf yoktur. Bu çatışmalarda, "ulusal savunmanın", "ulusal kurtuluş" giysilerine sokulduğu günümüzdeki biçimine karşı durabilecek tek devrimci slogan, Birinci Dünya Savaşı sırasında da kullanılan "Emperyalist savaşı iç savaşa çevirelim" sloganıdır. Ulusal kurtuluş mücadelelerine "koşulsuz" ya da "eleştirel" destek vermeyi savunan bütün pozisyonlar, bilinçli olsun ya da olmasınlar, Birinci Dünya Savaşı sırasındaki "sosyal şovenistlerin" pozisyonuna düşmektedirler. Dolayısıyla etkinliklerinin komünist faaliyetlerle hiçbir şekilde bağdaşırılığı bulunmamaktadır.

[1]1980'lerin sonunda doğu bloğunun yıkılması ve batı bloğunun dağılmasıyla, ulusal kurtuluş mücadelesi, sermayenin sol kesimlerinin proleteryaı herhangi bir emperyalist tarafa çekmek için kullandığı aldatmaca olmaktan çıkmıştır. "Ulusal kurtuluş" masalı, kapitalizmin merkezi ülkelerinden Rus emperyalist bloğunun çöküşüyle büyük ölçüde silindiyse de, yine de, dünyanın bazı bölgelerinde hala hayattadır ve o ülkelerin işçilerini (Kafkas cumhuriyetlerinde ve İsrail işgali altındaki bölgelerde olduğu gibi) birbirine kırdırmak için kullanılmaya devam etmektedir.

11. Öz-Yönetim: İşçilerin Öz-Sömürüsü

Eğer ulus devlet bile üretici güçler için çok dar bir kafes haline geldiyse, bu durum kapitalizmin genel kurallarından hiçbir zaman bağımsız olarak düşünülemez olan bireysel işletmeler için daha da geçerlidir. Çöken kapitalizmde işletmeler yasalara ve devlete çok büyük bir ağırlıkla dayanırlar. Bu yüzden geçen yüzyılda Proudhoncu eğilimler tarafından savunulmakta olan küçük burjuva ütopyası "öz-yönetim" (kapitalist işletmelerin işçiler tarafından yönetilmesi), günümüzde yalnızca kapitalist bir aldatmacadır.[1]

Öz-yönetim, krizin vurduğu işletmelerde işçilerin sorumluluk alarak kendi sömürülerini örgütlemelerini sağlamaya çalışan bir ekonomik silahtır ve bu silahın sahibi sermayedir. Dolayısıyla öz-yönetim karşı devrimin de siyasi silahıdır. İşçileri, fabrikalarına, mahallelerine, sektörlerine hapsederek ve orada yalıtarak işçi sınıfını böler.

* İşçilerin tek görevi kapitalist ekonomiyi yıkmak iken, sırtlarına bir de kapitalist ekonominin sıkıntılarını yükler.

* Proleteryaı kurtuluşunu belirleyen temel görevden, sermayenin siyasi araçlarının yok edilmişinden ve dünya ölçeğinde proleterya diktatörlüğünün kurulması amacından saptırır.

Proleterya, yalnızca dünya ölçeğinde üretimin yönetimini eline alabilir, fakat bunu kapitalist yasalar çervesinde değil, onları yok ederek yapacaktır.

Öz-yönetimi savunan bütün siyasi pozisyonlar, ("işçi sınıfı tecrübesi" veya "işçiler arasında yeni üretim ilişkileri oluşturmak" adı altında bile olsa), nesnel olarak kapitalist üretim biçiminin korunumunun bir parçasıdır.

[1] Doruk noktasına 1974-75'te Fransa'daki LIP işçilerinin "öz-yönetim" deneyimi ve ye-

nilgisinde ulaşan bu aldatmacanın etkisi bir hayli azalmıştır. Fakat anarşizmin yenilenmesiyle öz-yönetimin de bir dirilme yaşayacağı gözden kaçmamalıdır. 1936'da İspanya'da öz-yönetim masalını "devrimci" ekonomik önlemler adı altında bayraklarında anarşist ve anarko-sendikalist eğilimler taşımıştır.

12. "Kısmi" Mücadeleler: Gerici Bir Çıkılmaz Sokak

Kapitalizmin çöküşü sistemin bütün ahlaki değerlerinin yozlaşmasını ve çürümesini beraberinde getirmiş, bütün insani ilişkilerde derin bir düşüşe yol açmıştır.

Öte yandan, proleter devrimin hayatın her alanında yeni ilişkiler ortaya çıkaracağı doğru olmakla birlikte, bu devrime ırkçılık, kadınların konumu, çevre kirliliği, cinsellik ve günlük hayatın diğer yanları gibi kısmi sorunlar etrafında özel mücadeleler üzerinden örgütlenerek katkı yapılabileceğini düşünmek hatalıdır.

Kapitalizmin ekonomik temellerine karşı mücadele, içerisinde kapitalist düzenin üstyapısına karşı her açıdan bütünlüklü bir mücadeleyi barındırır. "Kısmi" mücadeleler ise, içeriklerinden dolayı, işçi sınıfının bağımsız konumunu güçlendirmek bir yana onu tarihsel olarak tamamen yetersiz kalan kategorilere (ırklar, cinsler, gençlik vs.) böler. Bu yüzden burjuva hükümetleri ve siyasi partiler "kısmi" mücadeleleri mevcut toplumsal düzeni korumak için sıklıkla kullanmaktadırlar.

13."İşçi Partilerinin" Karşı Devrimci Niteliği

Burjuvazinin çeşitli kesimlerini "sosyalizm", "demokrasi", "anti-faşizm", "ulusal bağımsızlık", "birleşik cephe" veya "kötünün iyisi" adına "şartlı" veya "eleştirel" olarak bile olsa destekleyen; politikalarını burjuvazinin seçim oyununa, sendikaların işçi sınıfı karşıtı faaliyetlerine veya öz-yönetim yanılığısına dayandıran bütün partiler ve örgütler sermayenin ajanlarıdır. Bu, özellikle sosyalist ve komünist etikete sahip partiler için geçerlidir.

Bir zamanlar dünya proleteryanının gerçek öncüleri olan bu partiler, bir yozlaşma sürecinin sonucunda kapitalist saflara katıldılar. Parçası oldukları Enternasyonal'lerin bu şekildeki ölümlerinin (yapıları resmi olarak korunmuş olsa da) ardından, kendileri de hızla ölkelerindeki burjuva devlet mekanizmasının (çoğu zaman önemli) dişlileri, ulusal sermayenin sadık idarecileri haline geldiler.

Daha önceki yıllarda oportünizm ve reformizm kangrenine boyun eğmiş olmaları Birinci Dünya Savaşı öncesinde burjuvazinin tarafına geçmelerine neden olan sosyal şovenist sağ kanat liderliği altındaki pek çok sosyalist parti bu durumun bir örneğiydi. "Ulusal savunma" pozisyonu olarak İkinci Enternasyonal'in ölümünü belirleyen bu partiler savaş sonrasında devrimci dalgaya karşı çıkarak, 1918 Almanya örneğinde olduğu gibi proleteryanın cellatları olacak kadar ileri gittiler. Bu partilerin kendi burjuva devletleriyle kaynaşması Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesinden sonra farklı zamanlarda gerçekleşti; fakat bu süreç 1920'lerin başlarında son proleter akımlar sosyalist partilerin saflarından atılıp Komünist Enternasyonal'e katılınca sona erdi.

Aynı şekilde Komünist Partiler de benzer bir oportünist yozlaşmanın ardından kapitalist saflara katıldılar. Bu süreç 1920'lerin başından, Komünist Enternasyonal'in (1928'de "Tek Ölkede Sosyalizm" teorisi kabul edildiği zaman gerçekleşen) ölümüne dek sürdü. Bu partilerin kapitalist devletle tamamen kaynaşmaları, 1930'ların başında kendi burjuvazilerinin

silahlanmasına destek verip "halk cephelerine"katılmalarıyla gerçekleşti. Sol fraksiyonların sert mücadelesi komünist partileri yozlaşmaktan alıkoyamamıştı. İkinci Dünya Savaşı sırasında "Direniş" hareketlerinde ve savaşın ardından "ulusal yeniden yapılanma" dönemlerinde aldıkları roller, onların ulusal sermayenin sadık ajanları ve karşı-devrimin en saf imgesi olduklarını doğruladı.

Bütün sözde "devrimci" akımlar, örneğin burjuvazinin tarafına geçmiş partilerin değişik bir biçimi olan Maoizm, komünist partilerin ihanetine proleter bir tepki verdikten sonra benzer bir yozlaşma sürecine giren Troçkizm ve "anti-faşist ittifak" gibi sosyalist ve komünist partilerin savunduğu kimi yaklaşımları yineleyen geleneksel anarşizm aynı saflardadır: Sermayenin safları. Etkilerinin daha az veya söylevlerinin daha radikal olması, programlarının burjuva temellerini değiştirmez, tam aksine onları bu partilerin işe yarar çığırkanları yapar.

14. Dünya Devriminin İlk Devrimci Dalgası

Kapitalizmin çöküş dönemine girişinin işareti olan Birinci Dünya Savaşı, proleter devrim için gerekli nesnel koşulların olgunlaştığını gösterdi. Savaşa karşı yükselen ve Rusya ve Avrupa'da şimşek gibi çakan devrimci dalga hem Amerika'da izini bıraktı, hem de Çin'de yankılandı. Sonuçta dünya proleteryanının kapitalizmi yok etme tarihsel göreviyle ilgili ilk deneyiminin koşullarını oluşturdu. Proleterya, 1917-1923 yılları arasındaki mücadelenin en üst noktalarında Rusya'da gücü ele geçirdi. Almanya'da kitle ayaklanmaları yürüttü; İtalya, Macaristan ve Avusturya'yı temellerine kadar sarstı. Devrimci dalga, daha zayıf da olsa, İspanya, Büyük Britanya, Kuzey ve Güney Amerika'daki sert mücadeleler içinde de kendisini gösterdi. Ancak devrimci dalga, uluslararası işçi sınıfının uzun süredir devam eden yenilgilerinin ardından, Çin'in Şangay ve Kanton kentlerindeki proleter ayaklanmanın da ezilmesiyle kesin bir başarısızlığa uğradı. Rusya'daki Ekim Devrimi ise, "burjuva", "devletçi kapitalist" ve "çift yönlü" bir nitelik kazandı ve burjuvazinin tamamlamakta aciz kaldığı "burjuva-demokratik" görevi yerine getirmeye soyundu. İşte bu nedenle Rusya'da yaşanan olguyu "süreklî" devrim olarak değil, sınıf hareketinin en önemli yanlarından biri olarak görmek gerekir.

1919'da burjuvazinin saflarına geçerek emperyalist savaşa katılan İkinci Enternasyonal'den örgütsel anlamda tamamen ayrılan Üçüncü (Komünist) Enternasyonal'in kurulması da, aynı şekilde bu dalganın bir parçasıydı. Devrimci solun önemli bir kolu olan ve İkinci Enternasyonal'den "emperyalist savaşı iç savaşa çevirin", "kapitalist devleti ezin", "bütün güç Sovyetlere" gibi yeni siyasi sloganlarla ayrılan Bolşevik Partisi ise, Üçüncü Enternasyonal'in yaratılmasındaki belirleyici rolüyle devrimci sürece çok önemli bir katkı yaptı. Bolşevik Partisi, o anda dünya proleteryanının gerçek öncü kolunu temsil ediyordu.

Ancak, hem Rusya'daki devrimin, hem de Üçüncü Enternasyonal'in yozlaşması, temelde diğer ülkelerdeki devrimci girişimlerin bastırılmasının ve devrimci dalganın genel olarak tükenmesinin bir sonucu olsa da, söz konusu yozlaşmada ve işçi sınıfının uluslararası yenilgisinde -Komünist Enternasyonal'in temel kılavuzu olan- Bolşevik Partisi'nin oynadığı rolü görmek gerekir. Örneğin, Kronstadt Ayaklanması'nın bastırılması sırasında üstlendikleri sorumluluk görmezden gelinemeyecek kadar büyüktür. Ayrıca "sendikaların yerinden ele geçirilmesi", "devrimci parlamentarizm" ve "birleşik cephe" politikalarının (Üçüncü Enternasyonal'in sol kanadının muhalefetine rağmen) savunusuyla devrimin yenilgisine yol açan etkileri, devrimci dalganın gelişimindeki etkilerinden daha az değildir.

Rusya'da karşı-devrim sadece "dışardan" değil, aynı zamanda "içerden" ve özellikle de Bolşevik Partisi'nin oluşturduğu devlet mekanizmalarından geldi. Ekim 1917'de yapılan ve hem Rusya proleteryanının hem de onun sınıfsal hareketinin yeni tarihsel dönemdeki olgunlaşmamışlığıyla açıklanabilecek ciddi hatalar, daha sonra başarı kazanan karşı-devrimin ideolojik bahanesi oldu. Savaş sonrasında devrimci dalganın ve Rusya'da da devrimin düşüşü, Üçüncü Enternasyonal ile Bolşevik Partisi'nin yozlaşarak oynadığı karşı devrimci rolden bağımsız ele alınamaz. Devrimci dalganın uğradığı yıkım, bu dalganın Rusya'daki oluşumlar ve yozlaşmış Üçüncü Enternasyonal'le ilişkileri bağlamında ele alınarak anlaşılabilir. Bütün diğer açıklamalar sadece kafa karışıklığına yol açar ve devrimci akımların görevlerini yerine getirmelerini engeller.

Proleteryanın devrimi amaçlayan deneyimleri "maddi" kazanımlar bırakmamış olsa da, bu deneyimlerden gerçek ve önemli teorik kazanımlar edinilebilir. Özellikle proleteryanın siyasi gücü ele geçirişinin (1971'de kısa ömürlü ve çaresizce yürütülen Paris Komünü deneyimi ve 1919'daki sonuçsuz Bavyera ve Macaristan örnekleri dışında) tek tarihsel örneği olan Ekim Devrimi, devrimci mücadelenin çok önemli iki sorununun; devrimin içeriği ile devrimci örgütün niteliğinin anlaşılması için çok önemli dersler bırakmıştır.

15. Proletarya Diktatörlüğü

Proleteryanın siyasi gücü dünya ölçeğinde ele geçirmesi, kapitalist toplumun devrimci dönüşümünün önkoşuludur ve ilk olarak burjuva devletin bütün kurumlarının yok edilmesi anlamına gelir.

Burjuvazi toplum üzerindeki egemenliğini devlet aracılığıyla sağladığı için, devlet onun ayrıcalıklarının korunumunda ve özellikle işçi sınıfına yönelik sömürsünde aracılık işlevini yüklenmiştir. Dolayısıyla savunabileceği ayrıcalıkları bulunmayan ya da sömürgeci bir konumu olmayan işçi sınıfı tarafından kullanılamaz. Bu nedenle sömürgeci azınlıkların ister açıkça, ister iki yüzlü ama her durumda hep daha fazla ve daha sistematik bir şekilde uyguladıkları şiddete karşı proleterya yalnızca kendi devrimci sınıf şiddetini öne çıkartabilir. Başka bir deyişle "sosyalizme barışçıl yol" diye bir şey yoktur.

Sosyoekonomik değişime aracılık edecek olan proleterya diktatörlüğü (siyasi gücün sadece işçi sınıfı tarafından kullanımı), sömürgeci sınıflar da dahil olmak üzere bütün üretici güçleri toplumsallaştırma ve bunları üretim etkinliklerinin tümüne yayarak kamulaştırma görevi ile karşı karşıyadır. Gücü ele geçirecek olan proleterya, ücretli emek ile meta üretiminin ortadan kalkacağı ve insanlığın, gerçek gereksinimlerini karşılamaya dayalı bir ekonomiye doğru ilerleyeceği sistemi kurabilmek için burjuvazinin siyasi ekonomisine saldıracaktır.

Kapitalizmden komünizme geçiş aşamasında proleterya dışında kalan fakat sömürmeyen tabakalar ve varlığı ekonominin toplumsallaşmamış kesimine bağlı olan sınıflar hala var olmaya devam edecektir. Bu nedenle sınıf mücadelesi de toplumun içinde birbiriyle çelişen ekonomik çıkarların varlığının doğal bir sonucu olarak bir süre daha yaşamayı sürdürecektir. Bu durum, görevi bu çelişkilerin toplumu parçalamasını engellemek olan bir devleti ortaya çıkartacak. Ancak, mevcut toplumsal sınıfların, bu sınıflara mensup kişilerin ekonominin toplumsallaşmış kesiminin içine girmeleri sonucu ortadan kalkışıyla; kısacası sınıfların yok olmasıyla, devletin kendisi de yok olmak zorunda kalacaktır.

Proleterya diktatörlüğünün tarihsel olarak keşfedilmiş biçimi üniter, merkezileşmiş ve bütün sınıfı kapsayan işçi konseylerinin diktatörlüğüdür. Bu yapılanma içinde yer alan işçi konseyleri sınıfın gücünü kolektif bir biçimde kullanacak şekilde seçilmiş ve geri çağırılabilir delegelere dayanır. Anılan konseyler siyasi gücün yalnızca işçi sınıfının elinde olmasını garantilemek için silahların kontrolünü elinde tutacaktır.

Yalnızca işçi sınıfı toplumun dönüşümü için gereken gücü elinde tutabilir. Bu nedenle, önceki devrimci sınıflarla karşılaştırıldığında, proleterya, gücü herhangi bir kuruma veya azınlığa devredemez; bu azınlık devrimci azınlığın kendisi olsa bile. Devrimci azınlık konseylerin içinde etkinlik gösterecektir; ancak örgütü, işçi sınıfının tarihsel hedeflerini elde etmesi adına kendisini işçi sınıfının üniter örgütlerinin yerine koyamaz.

Rus devriminin deneyimi, geçiş aşamasında sınıf ve devlet arasındaki ilişkiler sorununun karışıklığını ve ciddiyetini gözler önüne serdi. Önümüzdeki dönemde proleterya ve devrimciler bu sorundan kaçamaz; tam aksine sorunu çözmek için her türlü çabayı göstermelidirler.

Proleterya diktatörlüğü, işçi sınıfının herhangi bir sınıf-dışı güce herhangi bir şekilde boyun eğmesinin ve aynı zamanda sınıf içerisinde de şiddet ilişkilerinin kesin reddidir. Geçiş döneminde proleterya toplumdaki tek devrimci sınıftır; bilinci, birliği ve diktatörlüğü komünizme yol açacak temel güvenceleridir.

16. Devrimcilerin Örgütü

a. Sınıf Bilinci ve Örgüt

Mevcut toplumsal düzenle mücadele eden her sınıf, etkinliklerine örgütlü ve bilinçli bir şekil verdiği takdirde başarı kazanabilir. Bu durum, mücadeleleri yeni bir toplumsal düzen getirmeyecek olan köleler ve köylüler gibi örgüt ve bilinç şekilleri kusurlu ve yabancılaşmış sınıflar için bile geçerliydi. Toplumsal evrimin gerekli kıldığı yeni ilişkileri taşıyan tarihsel sınıflar için ise, örgütlü ve bilinçli mücadele gereklilik olmanın ötesinde bir zorunluluktur. Yukarıda andığımız sınıflardan yalnızca proleterya eski toplumda ekonomik güce sahip olmayan sınıftır. Bu nedenle örgütü ve bilinci sınıf mücadelesinde çok daha belirleyici etmenler olarak ortaya çıkmaktadır.

Proleteryanın devrimci mücadele ve siyasi güce sahip olmak için yarattığı örgütlerin biçimi az önce de belirttiğimiz gibi işçi konseyleridir. Fakat, bütün sınıf devrimin öznesi de olsa ve konseylerde de birleşse, bu, sınıfın bilinç kazanma sürecinin mutlak bir biçimde simultene veya homojen olarak gerçekleşeceği anlamına gelmez. Sınıf bilinci, mücadele sürecinde zaferleri ve yenilgileriyle dolambaçlı bir yol izleyerek gelişir. Proleteryanın, kapitalist toplumun "doğal" iskeletini oluşturan ve sermayenin, sınıfın içerisinde varlığını süreklileştirmek istediği kısmi ve ulusal bölünmelerle yüzleşmesi gereklidir.

b. Devrimcilerin Rolü

Devrimciler, "proleter hareketin gidişatını, koşullarını ve genel sonuçlarını" (Komünist Manifesto) ilk olarak açık bir şekilde kavrayan unsurlardır. Kapitalist toplumda "yaygın fikirler, yöneten sınıfın fikirleri olduğu için" bu devrimci unsurlar işçi sınıfının içerisinde de yalnızca bir azınlık olarak bulunurlar.

Sınıftan doğan, bilinçlenme sürecinin bir göstergesi olan devrimciler sadece sınıfsal mü-

cadele sürecinde etkin etkenler olarak var olabilirler. Bir devrimci örgüt, görevini yerine getirmek için:

* İşçi sınıfının bütün mücadelelerine, kararlı ve savaşçı nitelikleriyle öne çıkan bütün üyeleriyle katılır;

* Bu mücadelelere bütün sınıfın ortak çıkarlarının ve hareketin son hedeflerinin altını çizerek müdahale eder;

* Müdahalelerinin gerekli bir parçası da sürekli teorik netleşmeye yönelik çalışma yapmaktır. Çalışmaları örgütün genel etkinliklerinin sınıf mücadelesi deneyimlerine dayanmasını ve teorik çalışma aracılığıyla perspektiflerini belirginleşmesini sağlar.

c. Sınıfın Devrimcilerin Örgütüyle İlişkisi

Sınıfın genel örgütleri ile devrimcilerin örgütü aynı hareketin parçaları olsalar da, gerçekte farklı yapılardır.

İşçi konseyleri, bütün sınıfı örgütler. Bu örgütlerin bir parçası olmanın tek koşulu işçi olmaktır. Devrimcilerin örgütü ise yalnızca sınıfın devrimci unsurlarını örgütler. Üyeliğin koşulu sosyolojik değil, siyasi niteliktedir: Programda hemfikir olmak ve onu savunmada kararlılık. Bu nedenle sınıfın öncü kolu; sosyolojik olarak işçi sınıfının bir parçası olmasına rağmen, kendi sınıflarından koparak kendilerini proleteryanın tarihsel sınıf çıkarlarıyla ifade eden bireyleri de içerisinde barındırabilir.

Öte yandan, sınıf ve sınıfın öncü kolunun örgütü iki farklı olgu olsa da, "Leninist" eğilimler ile işçi-konseyci eğilimlerin savlarının aksine birbirlerinden ayrı, birbirlerinin dışında veya birbirlerine karşıt da değildirler. Bu anlayışların ikisinin de reddettiği, bu iki unsurun - sınıfın ve devrimcilerin - birbirlerini bir bütün ve bir bütünün parçaları olarak tamamladığı gerçeğidir. İkisi arasında güç ilişkileri hiçbir zaman oluşamaz; çünkü komünistlerin "proleteryanın çıkarlarının dışında ve bu çıkarlardan ayrı çıkarları yoktur" (Komünist Manifesto).

Sınıfın bir parçası olan devrimciler ne kapitalizm içindeki mücadelelerinde ne de kapitalizmin devrilmesi ve siyasi iktidarın ele geçirilmesi sırasında kendilerini sınıfın yerine koymazlar. Komünizme giden yol, işçi sınıfının tümünün daimi katılımını ve yaratıcı etkinliğini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, devrimci bilince sahip bir azınlık ne kadar aydınlanmış olursa olsun proleteryanın görevlerini üstlenemeye kalkamaz; aksi halde yetersiz kalmaya mahkumdur.

Proleter devrimin zaferinin tek garantisi, pratik deneyimin meyvesi olan sınıfsal bilinçtir. Dolayısıyla onun sınıfsal etkinliklerde sahip olduğu yer başka hiçbir şeyle doldurulamaz. Bu bağlamda sözü edilmesi gereken bir diğer unsur da şiddetin kullanımıdır. Sınıfsal mücadele sırasında kullanılacak şiddet de, sınıfın genel hareketinden ayrı tutulamaz. Bu nedenle bireyler veya izole grupların terörizmi sınıfın yöntemlerine tamamen yabancıdır ve eğer burjuvazinin farklı kesimleri arasındaki mücadelenin alaycı bir yöntemi değilse, en iyi ihtimalle küçük-burjuva çaresizliğinin bir göstergesidir. Proleter mücadele içinde ortaya çıkmışsa, bu, mücadele dışı öğelerin etkisinin bir işaretidir ve sınıf bilincinin gelişimini zayıflatma tehlikesi yaratır.

İşçi sınıfının mücadeleyi doğrudan kendisini örgütlemesi ve gücü de yine kendi ellerine alması komünizme giden yollardan yalnızca biri değildir; o, toplumu komünizme götürcek tek yoldur.

Devrimci örgütlerin en gelişmiş biçimi olan parti, sınıfın tarihsel geleceğini belirleyecek bilinci kazanmak ve mücadeleye siyasi bir boyut katmak için işlev yüklenecek yaşamsal önemde bir organdır. Bu nedenle partinin var olması ve etkinlikleri proleteryanın kesin zaferi için değişmez bir koşuldur.

d. İşçi Sınıfının Bağımsızlığı

Öte yandan, işçici ve anarşist eğilimlerin ikameci anlayışlara karşı öne sürdüğü "sınıf bağımsızlığı" konsepti tamamen gerici ve küçük-burjuva bir anlama sahiptir. İşçi sınıfını temsil ettiği savlanan bu "bağımsızlık", işçici ve anarşist eğilimlerin 'kendi bağımsızlıklarından başka bir anlama gelmemektedir. Bu kesimler bu yaklaşımlarıyla eleştirdikleri yer değiştirmeci eğilimler ile aynı konuma düşmektedirler. Her iki grubun uzlaşma içinde oldukları konseptin iki ana boyutu bulunmaktadır:

* Bütün siyasi parti ve örgütleri, işçilerin olsa da olmasa da reddetmek;

* İşçi sınıfının her kesiminin (fabrika, mahalle, bölge, ülke vb. bazında) diğerlerine karşı bağımsızlığı: Federalizm.

Bu fikirler en iyi ihtimalle, Stalinist bürokrasiye ve devlet totalitarizminin gelişimine bir tepki olabilirler; ya da en kötü ihtimalle tipik küçük burjuva izolasyonunun ve bölünmüşlüğü'nün siyasi bir yansımasıdır. Her iki durum da, proleteryanın devrimci mücadelesinin üç temel yanının tamamıyla anlaşılmamış olduğunu gösterir:

* Sınıfın siyasi görevlerinin önemi ve önceliği (kapitalist devletin yıkılması, proleteryanın bütün dünyada diktatörlüğü);

* Devrimcilerin örgütünün sınıf içindeki önemi ve vazgeçilmez niteliği;

* Sınıfın devrimci mücadelesinin birleştirici, merkezileşmiş ve dünya ölçeğindeki niteliği.

Marksistler olarak bizler için sınıfın bağımsızlığı, sınıfın toplumdaki bütün diğer sınıflardan bağımsızlığı anlamına gelir. Bu bağımsızlık, sınıfın devrimci faaliyet gösterebilmesi için vazgeçilmez bir önkoşuldur; çünkü proleterya günümüzdeki tek devrimci sınıftır. Onun bağımsızlığı, hem örgütsel düzeyde (işçi konseylerinin örgütlenmesi) hem de siyasi düzeyde korunmalıdır. Proleterya, bir yandan sınıf bağımsızlığını korurken, diğer yandan, işçici eğilimlerin savlarının aksine komünist öncü koluyla sıkı sıkıya bağlıdır.

e. Sınıf Mücadelesinin Farklı Anlarında Devrimcilerin Örgütü

Sınıf örgütü ve devrimcilerin örgütü işlevleri bakımından nasıl iki ayrı varlıksa, onları ortaya çıkaran koşullar da birbirinden farklıdır. İşçi konseyleri yalnızca sınıf mücadelesinin iktidarı ele geçirmeye eğilimli olduğu devrimci hesaplaşma dönemlerinde ortaya çıkabilir. Ancak işçi sınıfının bilinç geliştirme çabası, sınıfsal ayrımların olduğu her dönemde vardır ve komünist toplumda sınıflar ortadan kalkıncaya kadar da var olmaya devam edecektir. Her dönemde görülen komünist azınlıklar ise, onun değişmez mücadelesinin bir ifadesidir.

Bu komünist azınlıkların etkinlikleri, etkinliklerinin türü ve yaygınlığı ile örgütlerinin biçimi sınıf mücadelesinin koşullarına sıkıca bağlıdır.

İşçi sınıfının güçlü bir şekilde etkin olduğu dönemlerde komünist azınlıklar olayların gelişimine doğrudan etki ederler. O zaman komünist öncü kolunu tanımlamak için parti sözcüğü kullanılabilir. Sınıf mücadelesinin yenilgi ve düşüş dönemlerinde ise, devrimciler tarihin gidişatını doğrudan etkileyemezler.

Böyle dönemlerde o anki harekete artık doğrudan etki edemese de yine de direnen çok daha küçük örgütler var olabilir. Burjuvazinin işçi sınıfını (sınıf işbirlikçiliği yoluyla, "Kutsal Birlik", "Direniş", "anti-faşizm" adları altında) silahsızlandırıp hizaya sokmaya çalıştığı sırada akıntıya karşı mücadele eden yapılardır bunlar. Temel görevleri geçmiş tecrübelerin derslerini çıkartarak sınıfın bir sonraki yükselişinde ortaya çıkaracağı proleter partinin teorik ve programatik altyapısını oluşturmaktır. Sınıf mücadelesi suların altında kaldığında kendilerini yozlaşan partiden ayırmış olan bu grup ve fraksiyonlar, partinin yeniden ortaya çıkacağı zamana siyasi ve örgütsel olarak uzanan köprüyü inşa etmekle görevlidirler.

f. Devrimcilerin Örgütünün Yapısı

Proleter devrimin dünya ölçeğinde merkezileşmesi, aynı ölçekte merkezileşmiş bir işçi partisini de gerekli kılar. Bu partinin temellerini oluşturan fraksiyon ve gruplar da zorunlu olarak dünya ölçeğinde merkezileşme eğilimindedirler. Merkezileşme eğilimi, örgütün düzenlediği kongrelerle ilgili raporlar hazırlayıp üyelere ileten, siyasi sorumluluklar yüklenmiş merkezi organların varoluşu tarafından somutlanır.

Devrimci örgütün yapısı iki temel ihtiyacı göz önünde bulundurmalıdır:

* Kendi içerisinde devrimci bilincin gelişimine izin vermeli ve böylece monolitik olmayan örgütte ortaya çıkan her sorunun ve fikir ayrılığının en geniş ve açık ölçüde tartışılmasına olanak sağlamalıdır;

* Örgütün kenetlenişi ve faaliyetlerinde birliği sağlanmalıdır; bu, örgütün bütün kesimlerinin çoğunluğun kararlarını yerine getirmesi anlamına gelir.

Örgütün farklı kesimleri arasındaki ilişkiler ve militanlar arasındaki bağlar, zorunlu olarak kapitalist toplumun yaralarını içerisinde barındırır. Dolayısıyla kapitalizm içerisinde bir komünist ilişkiler adası oluşturmak imkansızdır. Buna rağmen, kimi zaaf taşıyan söz konusu ilişkiler devrimcilerin hedefiyle alenen çelişki içerisinde bulunmazlar. Tersine komünizme gebe sınıfın bir örgütüne mensup olmanın göstergeleri olan dayanışma ve ortak güvene dayanma yaklaşımını göstereceklerdir.

* * *